

Valg af statsgaranti eller selvbudgettering for 2022

Indledning

Notatet er en uddybning af de forudsætninger, som ligger bag indstillingen til Byrådet om valget mellem de statsgaranterede forudsætninger for

29. september 2021

- Udskrivningsgrundlag for indkomstskat,
- Udskrivningsgrundlag for kirkeskat,
- Skattepligtige grundværdier
- Og betalingskommune-folketal

Sagsid. 20/23142
Ref. DORMIN

eller selvbudgettering for budgetåret 2022.

Vurderingen af det mest fordelagtige valg for kommunen tager udgangspunkt i et skøn over udviklingen for ovennævnte parametre på lokalt plan og udviklingen på landsplan, hvor sidstnævnte tillægges stor betydning på grund af de udligningsmæssige konsekvenser.

Regeringens seneste skøn over udviklingen i dansk økonomi fremgår af Økonomisk Redegørelse den 30. august 2021. Heri er der også et skøn over udvikling i kommunernes skattegrundlag, som KL har anvendt i den seneste udgave af KL's skatte- og tilskudsmodel.

Sammenfatning

De nyeste vækstsøn i regeringens Økonomiske Redegørelse fra 30. august 2021 og forventningerne til indbyggertallet pr. 1.1.2022 i Svendborg Kommune giver ikke et entydigt svar på om der vil være en økonomisk fordel at vælge selvbudgettering for 2022.

Den beregnede fordel for Svendborg Kommune ved valg af selvbudgettering udgør 3,7 mio. kr. i forhold til valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag når der tages højde for den forventede efterregulering i 2025. Den potentielle gevinst ved at vælge selvbudgettering kan dog helt bortfalde, såfremt den skønnede vækst i udskrivningsgrundlaget for 2022 på landsplan falder med 0,15 procentpoint eller mere i forhold til det nuværende det nuværende skøn.

Udviklingen i dansk økonomi i 2021 og 2022 og dermed også udviklingen i kommunernes udskrivningsgrundlag er p.g.a. corona-pandemien fortsat behæftet med ekstraordinær usikkerhed. Risikoen ved valg af selvbudgettering bør holdes op imod den relative beskedne økonomiske gevinst set i forhold til kommunens samlede økonomi. Den samlede vurdering er således, at Svendborg Kommune for 2022 bør vælge statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Åbningstider

Mandag-onsdag	9.00-15.00
Torsdag	10.00-16.30
Fredag	9.00-14.00

Forskel mellem statsgaranti og selvbudgettering

Ved statsgaranti er kommunen sikret indtægter fra skatter, tilskud og udligning i 2022 jf. Indenrigsministeriets tilskudsmeddelelse pr. 1. juli 2021. Indtægterne vil ikke blive efterreguleret i forhold til de faktiske realiserede skatter og folketallet pr. 1.1.2022.

Statsgarantien beror på statens vurdering af Svendborg Kommunes udskrivningsgrundlag, grundværdier, betalingskommunefolketal samt beregnet udgiftsbehov. Herudover indgår statens skøn for de tilsvarende parametre for hele landet. Vurderingen beror på Regeringens "Økonomisk Redegørelse, maj 2021".

Ved selvbudgettering skønner kommunen selv sine indtægter og modtager foreløbige skatter samt tilskuds- og udligningsbeløb i 2022. Det efterreguleres i 2025, når de faktiske tal vedr. udskrivningsgrundlag, grundværdier, drifts- og anlægsudgifter samt folketal og sociale kriterier for såvel Svendborg som hele landet er kendt.

Den endelige efterregulering for 2022 kan opgøres i maj 2024. Det samlede provenu eller tab for selvbudgetterende kommuner indgår i beregningen af kommunernes balancetilskud i efterreguleringsåret 2025. Bloktilskuddet forhøjes eller reduceres alt efter om den faktiske udvikling har vist sig højere eller lavere end forudsat i statsgarantien.

Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering i 2022

KL's opdaterede skatte- og tilskudsmodel fra september 2021 viser følgende forventede nettoprovenuer ved valg af hhv. statsgaranteret grundlag og selvbudgetteringsgrundlag i 2022:

(Mio. kr.)	Selv- budgettering	Stats- garanti	Forskel
Indkomstskatteprovenu ved 26,3 pct.	2.544,4	2.569,3	-24,9
Tilskud og udligning foreløbig	1.465,7	1.414,1	51,6
Skøn over efterregulering i 2025	-23,0	0,0	-23,0
I alt incl. efterreguleringer	3.987,1	3.983,4	3,7

Med de givne forudsætninger forventes valg af selvbudgettering for 2022 at medføre en potentiel samlet gevinst for kommunen på 3,7 mio. kr. i forhold til valg af statsgaranti. Valg af selvbudgettering vil umiddelbart medføre en merindtægt på 26,7 mio. kr. i 2022, mens den beregnede efterregulering for udgør -23,0 mio. kr. (den endelige efterregulering for 2022 opgøres i maj 2024 og afregnes i de tre første måneder af 2025)

I de følgende afsnit gennemgås de faktorer, der har betydning for valget mellem statsgaranteret udskrivningsgrundlag eller selvbudgettering.

Udskrivningsgrundlaget

Oversigten i det foregående afsnit over de økonomiske konsekvenser ved valg af hhv. statsgaranteret grundlag eller selvbudgettering for 2022 bygger bl.a. på en vurdering af væksten i udskrivningsgrundlaget.

KL's skatte- og tilskudsmodel tager udgangspunkt i *efterreguleringsgrundlaget*, som er det faktiske udskrivningsgrundlag korrigeret for de skattelovsændringer, der har effekt i indkomståret, men som er vedtaget efter fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for det pågældende indkomstår.

Udskrivningsgrundlaget for 2022 er således vurderet med udgangspunkt i *efterreguleringsgrundlaget* for 2019 og derefter fremskrevet med seneste skøn for væksten i perioden 2020-2022:

Vækst i pct.	Skøn for Svendborg (juli)	Skøn for Svendborg (sept.)	Skøn for hele landet (juli)	Skøn for hele landet (sept.)
	8,1	7,1	8,1	7,7

Statsgarantigrundlaget for 2022 er til sammenligning baseret på en fremskrivning på 7,6 % fra det korrigerede, *faktiske skattegrundlag for 2019*.

KL's tilskudsmodel fra september 2021 tager udgangspunkt i prognosen for udviklingen i det samlede skattegrundlag i Danmark, som fremgår af regeringens Økonomiske Redegørelse af 30. august 2021. Der forventes nu en lavere vækst i det kommunale udskrivningsgrundlag fra 2019 til 2022 på landsplan sammenlignet med KL's tilskudsmodel fra juli 2021.

Udviklingen i udskrivningsgrundlaget i Svendborg skønnes også at blive lavere end forventet i KL's tilskudsmodel fra juli 2021. Således forventes der nu en vækst i det lokale udskrivningsgrundlag fra 2019 til 2022 på 7,1 % mod tidligere 8,1 %.

Den forventede vækst på landsplan er nu tæt på den procent, som ligger til grund for det statsgarantigrundlaget og væksten i Svendborgs udskrivningsgrundlag fra 2019 til 2022 forventes jf. KL's tilskudsmodel nu at blive lavere end på landsplan.

Den forventede udvikling i kommunens udskrivningsgrundlag peger derfor i retning af at kommunen bør vælge statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2022.

Antal indbyggere i kommunen

Antal indbyggere pr. 1.1. i det aktuelle budgetår har med udligningsreformen fået større betydning, idet den mellemkommunale udligning nu foretages ud fra hhv. beskatningsgrundlag pr. indbygger og udgiftsbehov pr. indbygger.

I modsætning til tidligere er det fra 1.1.2021 det faktiske indbyggertal jf. CPR-registret, der anvendes ved beregningen af tilskud og udligning. For tidligere år har det været betalingskommunefolketallet, der har været brugt ved beregningerne. Betalingskommunefolketallet medregner borgere bosat i andre kommuner, hvor Svendborg Kommune har betalingsforpligtigelsen ex.

borgere på botilbud eller plejecentre og omvendt korrigeres der for borgere i bosat i Svendborg Kommune, hvor andre kommuner har betalingsforpligtigheden.

Ændringen fra betalingskommunefolketal til CPR-folketal har haft en positiv betydning for udligningen, idet Svendborg Kommune traditionelt har haft et lavere betalingskommunefolketal end CPR-folketallet.

Ved beregningen af udligningsbehovet for 2022 anvendes indbyggertallet pr. 1. januar 2022 i Svendborg Kommune. Afvigelser mellem det skønnede indbyggertal og det indbyggertal, som ligger til grund for statsgaranti-grundlaget, kan således have betydning for valget mellem statsgaranti eller selvbudgettering.

Kommunens aktuelle indbyggertal udgør 59.052. Dette tal skønnes at vokse med yderligere 48 personer i resten af 2021, således at indbyggertallet pr. 1.1.2022 skønnes at udgøre 59.100. Statsgarantigrundlaget er baseret på et indbyggertal på 58.635. Der forventes således en forskel på 465 personer i forhold til forudsætningen i det statsgaranterede grundlag.

Det forventede indbyggertal pr. 1.1.2022 taler isoleret set for valg af selvbudgettering.

Risikoen ved selvbudgettering

KL's skatte- og tilskudsmodel for 2022 viser, at Svendborg Kommune ved at vælge selvbudgettering vil kunne opnå en potentiel samlet gevinst ca. 3,7 mio. kr. i forhold til valg af statsgaranteret grundlag.

Ved valg af selvbudgettering sker den endelige efterregulering i år 3 efter det aktuelle budgetår dvs. at efterreguleringen for 2022 afregnes endeligt i budgetår 2025.

Hvis forudsætningerne i prognoserne for hhv. udskrivningsgrundlag og indbyggertallet ikke viser sig at holde stik, kan konsekvenserne ved valg af selvbudgettering afvige mere end ovenfor nævnt afhængig af til hvilken side tallene afviger.

Hvad forskellige afvigelser i forudsætningerne kan betyde, fremgår af følgende "følsomhedsoversigt":

Afvigelse i forudsætningerne	Efterregulering
+/-50 på folketallet i kommunen (i.f.t. 59.100 indb.)	+/- 2,1 mio. kr.
+/- 0,5 pct. på lokalt udskrivningsgrundlag	+/- 1,3 mio. kr.
+/- 0,5 pct. på vækst i udskrivningsgrundlaget på landsplan (efterreguleringsgrundlaget)	+/- 8,2 mio. kr.

Det ses således, at den største risiko ved at vælge selvbudgettering knytter sig til skønnet over væksten i udskrivningsgrundlaget på landsplan, hvorfor denne faktor tillægges størst betydning og opmærksomhed i analysefasen.

Hvis væksten i udskrivningsgrundlaget på landsplan i 2022 vokser med yderligere 0,5 procentpoint i forhold til det nuværende skøn i KL's skatte- og

tilskudsmodel vil valg af selvbudgettering potentielt give en yderligere merindtægt på 8,2 mio. kr. Omvendt vil et fald på 0,5 procentpoint betyde, at valg af selvbudgettering for 2022 vil medføre et tab for kommunen.

Effekten af ændringerne i hhv. indbyggertal og udviklingen i det lokale udskrivningsgrundlag er relativt beskedne og der skal således ske relativt store ændringer i disse parametre for at påvirke valget mellem selvbudgettering og statsgaranti.

Regeringen fremhæver i Økonomisk Redegørelse fra 30. august 2021, at selvom den overordnede aktivitet, beskæftigelse og ledighed er tilbage til omkring niveauet før corona-pandemien for landet set under ét, er økonomien ikke tilbage ved samme udgangspunkt. Pandemien har bl.a. ført til forskydninger i efterspørgsel og produktion og dermed også en anden fordeling af arbejdskraft på tværs af brancher og kommuner. Valg af selvbudgettering for 2022 vurderes på den baggrund at være behæftet med en ekstraordinær risiko, hvorfor det anbefales at kommunen vælger statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2022.

Kirkeskat

Valget mellem statsgaranti eller selvbudgettering for kommunal indkomstskat påvirker kirkeskatten på den måde, at kommunens valg automatisk binder valg af udskrivningsgrundlag for kirkeskatten.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kirkeskat udregnes på samme måde som udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat med den undtagelse, at det kun er udskrivningsgrundlaget for medlemmer af folkekirken (ca. 80 pct. af skatteyderne i kommunen), der medregnes.

Selvbudgetteringsalternativet vurderes ud fra de samme vækstrater, som der skønnes for udskrivningsgrundlaget for indkomstskatten med den supplerende forudsætning, at medlemstallet i folkekirken udviser en svagt faldende tendens.

Med de givne forudsætninger bag prognosen for udskrivningsgrundlaget skønnes valg af selvbudgettering for 2022 at medføre et tab på 1,1 mio. kr. for kirken i forhold til valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Resultat af tidligere valg

Resultatet af Svendborg Kommunes valg mellem statsgaranti og selv-budgettering i de sidste 10 år fremgår af nedenstående oversigt:

Mio. kr.	Undgået tab	Pot. merindtægt ved selv-budgettering	Budget-forudsætning
Budget 2012	21,8		Statsgaranti
Budget 2013	79,9		Statsgaranti
Budget 2014	73,4		Statsgaranti
Budget 2015	28,1		Statsgaranti
Budget 2016	8,1		Statsgaranti
Budget 2017		18,6	Statsgaranti
Budget 2018	19,5		Statsgaranti
Budget 2019	10,4		Statsgaranti
Budget 2020 (skøn)	66,0		Statsgaranti
Budget 2021 (skøn)		28,7	Statsgaranti
Total	307,2	20,0	

Kommunen har i årene fra 2011 valgt statsgaranteret grundlag, Der er herved undgået et samlet tab på i alt 307,2 mio. kr. i forhold til valg af selvbudgettering. For 2017 kunne kommunen dog have opnået et merprovenu på 18,6 mio. kr. ved at have foretaget valg af selvbudgettering. For 2020 og 2021 gælder, at ingen af landets kommuner har valgt selvbudgettering p.g.a. corona-pandemiens påvirkning af samfundsøkonomien.

Det skal supplerende bemærkes, at resultaterne for budgetårene 2012-2019 er endeligt opgjort, hvorimod der er tale om foreløbige tal for 2020 og 2021, baseret på KL's aktuelle prognose for endelig opgørelse af skattegrundlaget i de to år.